

(0138)
ANY XXXI.—BATALLADA 1639

BARCELONA

13 DE OCTUBRE DE 1900

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

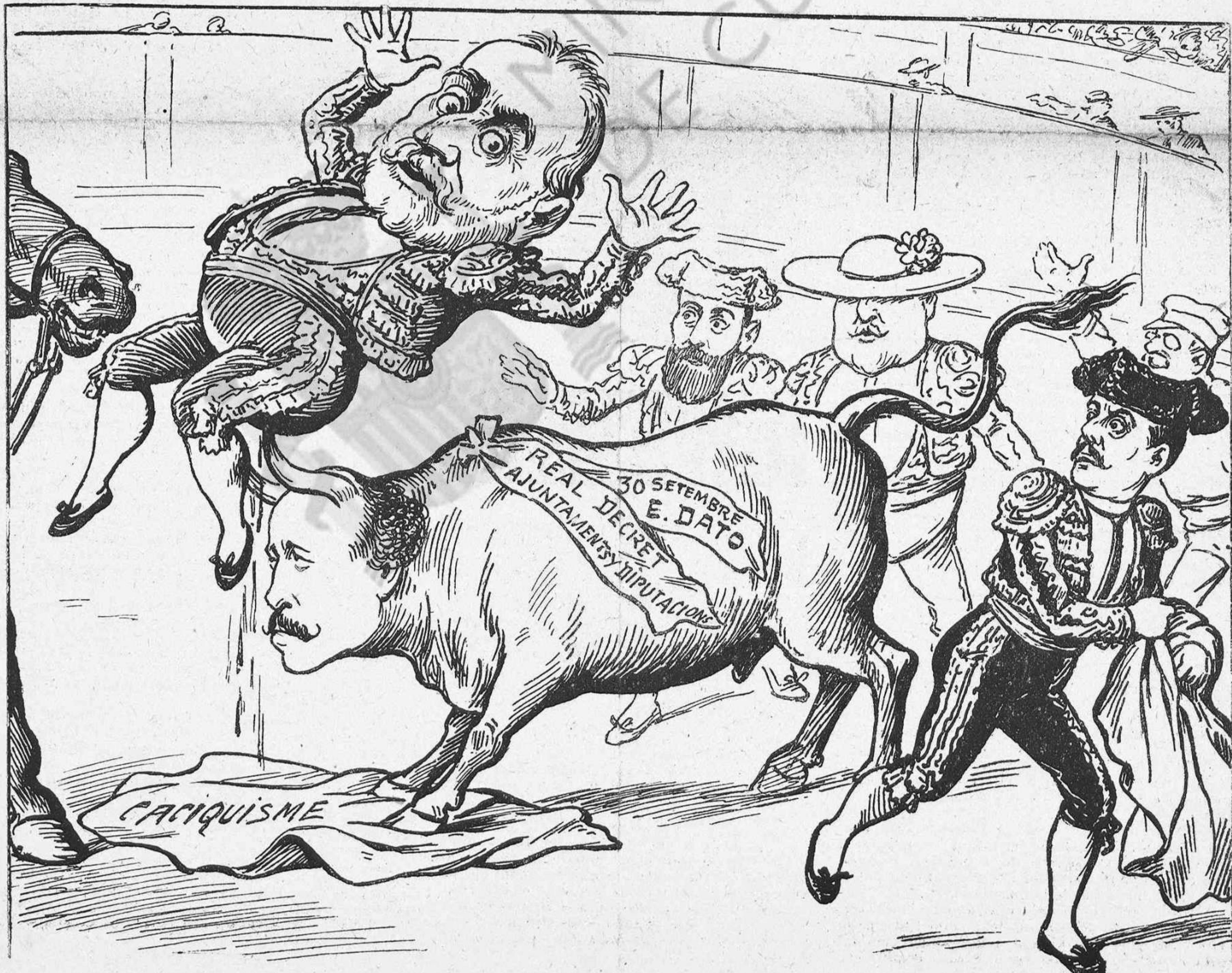
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

LAS DESGRACIAS MAY VENEN SOLAS

La «cogida» d' en «Manolín»

PARALÍSSIS PROGRESSIVA

ADA dia aumentan las manifestacions de la terrible dolencia: la industria fabril catalana se troba avuy atacada de paralíssis progressiva.

Suposo que cap dels meus lectors ignorarà 'ls sintomas alarmants que va oferint una malaltia tan cruel. Comensa generalment per una mica de formigó als dits y unas certas pessigollas à la planta dels peus. Pessigollas y formigó que 's converteixen aviat en fibradas més ó menos fortes, y darrera de les punxadas vé l' entorpiment, y à continuació de l' entorpiment la paralíssis.

Ja es un dit que no obreheix: ja son els dos peus y las dos mans que 's paralisan; ja son las camas y els brassos, y hasta 'l coll s' encarcara, de manera que 'l pacient queda fet un estaquiro. No li resta clar y expedit sino 'l cervell, com si la malaltia 's complagués deixantli tan sols el medi de comprender la immensitat de la séva desventura.

¿Y quin recurs queda quan s' arriba à tal estat? Senzillament, ferse ficar com un fardo dintre de un carretón y ferse treure à pendre 'l sol, esperant que vinga la mort à acabar ab una tan trista parodia de vida, com la qu' està passant en sos últims temps l' infortunat paralític.

**

No s' troba encare en aqueix període darrer l' industria fabril catalana; pero va en camí d' arribarhi prompte, porque no deixa de haverhi qui la impulsa, qu' es precisament qui més deuria procurarli un bon remey.

Quan las fàbrics van paraliscant els seus artefactes, y llansant al carrer centenars y milers de operaris, que no tenen altre medi de vida que 'l seu treball, es inútil acudir als poders del Estat, en demanda, quan menos, de paliatius. Las orellas dels governants son sempre sordas... de conveñencia.

Podrian rebaixar 'ls tributs; pero no 'n volen sentir parlar, porque per més que se 'n paguin, may ells ne tenen prou. Podrian arbitrar-se medis reanimadors, com el de abaratir els transports, facilitar l' obertura de nous mercats, eximir de drets arancelaris à las primeras materias dels articles destinats à la exportació...

—Uy, uy, uy!...—dihuen ells—no 'ns ne buscan pochs de mals-de-cap.

—Més grans son els nostres!—exclaman els industrials.

—Y bé—responen aquells—qui 'n tinga, que se 'ls passi.

S' ha pensat en demanar l' auxili dels establiments de crèdit, y tots ells han respuest lo que respon el rich al pobre que l' importuna:—Deu li fassa bé, germà.

Ab el Banc d' Espanya no cal pensarhi. Usurer del gobern, té tots el seus recursos compromesos en las trápalas de l' Hisenda espanyola. Això li proporciona beneficis de un 25, de un 30 per cent anual. ¿Quinas ganancies podrian reportarli 'ls industrials, cas que 's decidis à auxiliarlos?

—A un' altra porta, germans.—Aquesta es la séva resposta.

El Banc Hipotecari també diu que no 'n hi ha de fets. Ell no fa préstamos més que sobre hipoteca, y encare ben garantida. Deixa 5 sobre lo que val 20; fa menjar l' aglá y espera 'l roure. De las exigencias imperiosas y urgentes de la industria, ni 'n vol sentir parlar. Encare que volgués no las podria satisfier, sense que avants las Corts reformessin els seus estatuts.

Això val tant com dir:—Per depressa que 's vaji, quan estiga à punt el petit remey que jo podria darvos, ja sereu morts y enterrats.

**

Així, donchs, la paralíssis es inevitable y seguirà fatalment el seu curs, mentres el malalt no prengui una resolució heròica.

Aquí no hi ha més remey positiu, que 'l més radical de tots: escarmentar de una vegada als que, ab els seus excessos, son els causants de la paralíssis. D' ells y sols d' ells ve tot el mal que sufreix l' industria; d' ells y sols d' ells emanen totes las penas que devoran las classes obreras en primer terme.

Aquí tothom vol fugir de la politica, per apatia, per dessidia, per fastich, per lo que 's vulga, y la realitat ens torna sempre à la politica, encomenstantnos la missió salvadora de destruir la dolenta y sustituir-la per la bona.

Patrém mentres els causants dels mals d' Espanya monopolisin la cosa pública, persistint en els seus vicis y errors: patrém si no sabém cambiar radicalment l' actual estat de cosas, buscant hori-

sonts més lluminosos y espays més amples. Si continuem dintre del pou mort en que 'ns han ficat, no hi ha remey per nosaltres: l' asfixia es inevitable.

Y la tasca de sortirne incumbeix, lo mateix als industrials que als operaris, lo mateix al capital que al treball. Enhorabona que en temps de pau y prosperitat dirimeixin com millor pugan las seves diferencies. Avuy, en horas de perill, s' han de unir y concertar contra l' enemic comú que de tots abusa.

Únicament així lograrán contenir els terribles efectes de la paralíssis progressiva.

P. K.

CONCELLS

No siguis tonto, traballador amich; si la crisi actual ei deixa sense feyna y la miseria 's fa mestressa de casa téva no has d' apurarte. Quan vinga l' amo de casa pera cobrar el lloguer, li dius senzillament que no pots pagar, y si te amenassa en tirarte 'ls trastos al carrer, tu sens amenassarlo, el tirs á n' ell per l' ull de l' escala.

No t' amohnis pel menjari; tu no tens pa pera donar à tots fills y aquests te 'n demanan afamats, pero á las flecas n' hi ha y com no tens quartos pera comprarlo, entrais á qualchevol panaderia y prens 'l pa que necessitas. Si algú s' hi oposa, li ensenyas ab un cop de puny á respectar la llei imperiosa de la necessitat.

Fes ab el vestir tres quartos de lo mateix. L' ivern que s' apropa serà cru perque la Naturalesa sol ajudar als homens en sas cruetats. Roba els abrichs que 't faltin, no de amagat com un lladre y buscant una ocasió pera que no se 't descubreixi, sino á la llum del dia, davant de tothom, ab el front alt com qui está en son perfecte dret al ferho. Riute de qui t' ho critiqui y castiga á qui pretenga desbarthar.

Si algú t' ofén, revénja't contra el primer ab qui 't topis, encare qu' aquest no t' hagi ofés may. La qüestió es tornar el mal qu' has rebut, no 't preocupis si ho paga el just pel pector.

Prescindeix de la vergonya y de la honradés y sent pobret serás rich perque tot serà teu; sent débil serás fort perque abusarás del próxim; sent ignorant serás sabi perque despreciarás á tothom, y sent un ningú passarás á esser un tot perque tot ho posseirás.

«Qu' t' sembla inmoral aixó? ¡Bah! riuten. Si parlarte de filosofia fos parlarte d' alguna cosa, et predicaría las teories novíssimas d' uns quants filosophs de molta anomenada, y veurías que ab l' excusa de ser adepte d' una escola alabada per gent seria, podríais obrar tal com t' aconsello. Pero no vull que fassis servir per escut à una cosa tan feble com la filosofia, y preferisco que 't salvaguardis ab una cosa tan forta com l' exemple.

«Qu' és lo que s' oposa á que pugas tirar al propietari per l' ull de l' escala, pendre un pa, robar un vestit y fer mal á qui 't dongui la gana? La llei.

Donchs la llei pot saltarse quan així ho exigeix la imperiosa necessitat ó especials circumstancies. L' exemple te 'i dona en Dato, ministre de la Gobernació.

Per burlar-te de la llei li basta el seu capricho, sancionat pel poder real; per burlarte de la llei et basta ta voluntat, refrendada per ta desgracia.

Riute, donchs, de la llei; jo t' ho predico de paraula; en Dato ab l' exemple. Confesso humilment que la propaganda séva serà més eficàs que la méva.

JEPH DE JESUS.

Ha succehit lo que no podia menos de succehir. Els pescadors de Galicia, dividits en partidaris de las traïñas y en partidaris del jeito, han anat à garrotadas, à cops de pedra, à tiros. Els pobles de una banda de la ria de Vigo enemistats ab els de l' altra banda, fins al extrém de impedirse mutuament el desembarch... En fi, un specimen de guerra civil, ab tots els rencors y barbaritats que recordan els odys y 'ls salvatjismes de l' edat mitja.

¡Y tot perque 'n Silvela, llavors del viatje regi, va engatissar als uns y als altres ab las sévas promeses!

Els pescadors gallegos, propiament no 's barallen: lo que fan es comentar els discursos embusteros del home de la daga, ab tal garbo y aficio tanta, que lo primer que procuran es ferse veure las estrelles.

Un regiment de caballeria, al fer un passeig militar per las montanyas de Badalona, va deixar-se caure à la Cartuxa de Montalegre, ahont els jefes y oficials varen ser molt ben rebuts pels frares,

«...permitiendo ademàs—diu el Brusi—à las classes y soldados, que visitasen el edificio, viéndose en los claustros confundidos los religiosos y los soldados.»

¡Y qué havia de ser bonica aquella barreja de cogullas y uniformes!

No més caldría que visqués el general Prim per recrearse, contant à militars y frares, que allà à poca distància de aquell convent, en la font de las monjas, va fer abortar la primera intentona de guerra civil, sent fusellar punt en blanch per en Casals a un grup de carlins que allí s' havian reunit per conspirar.

En temps del invict Comte de Reus, no s' hi freqüaven els uniformes dels militars ab els hábits greixosos dels encogullats.

Entre Las Rozas y el Plantio, estacions de la línia del Nort, va haverhi días enrera un xoch de trens, motivat per haverse quedat dormits tant el maquinista com l' ajudant de una de las locomotoras.

Y 's van dormir, senzillament, perque portavan més de 24 horas de treball, sense interrupció.

A las companyias que portan fins à tal extrém l' explotació humana, caldría exigir-s'hi la més severa responsabilitat. Per delictes menors hi ha persones à presidi.

Veritat es que 'ls que hi van, no forman part de cap empresa que conti en el número dels seus concellers als principals cap-pares de las tayfas políticas de la restauració.

En Romero Robledo ha pronunciat un altre discurs dels seus. Aquí va, com à mostra, una estocada que va de dret sobre un tumor, del qual n' està rajant una gran cantitat de pus:

«Si s' nombra un delegat per' inspeccionar la gestió de cert Ajuntament, ¿per qué no ha de nombrar's un altre que inspeccioni la gestió del govern, que fa rajar el diner dels contribuents dins de la butxaca dels banquers?»

La pirateria inglesa acaba de obtenir un gran triomf electoral. En Chamberlain ha tret de las urnas una considerable majoria, que ha vingut à sancionar l' atraco del Transvaal, y à donar brios als atracadors per acometre en lo successiu novas empresas del mateix género.

Bé s' despedeix el sigeix xix, quan una de las nacions en que més pesa l' opinió pública, deixant apart tota noció de justicia, 's prosterna ab tant descaro als peus dels altars del deu Éxit, que té per únic culte l' abús de la forsa bruta contra 'ls débils!

L' altre dia en Dato va visitar la ciutat de Tolosa (Guipúzcoa), y 'ls carlins van oferirli un banquet, y en Dato va acceptarlo.

Al final del àpat no va haverhi brindis, evitant-se així el ministre de la corona 'l tenir que alsar la copa en honor de Alfonso XIII, cosa que no li haurian permès els de la boyna.

De totes maneras, resulta plenament comprobat lo que ja sospitava tothom: es à dir, que las novas orientacions de la política conservadora s' encaixuan al carlisme.

Lo més trist es que al país, que tanta sanch ha derramat per impedirlo, aquesta vegada li portan lligat de peus y mans y ab una mordassa à la boca!

Negocis edificants.

Una casa inglesa havia ofert dos milions y mitj per un vapor que posseidia l' Estat, y que porta 'l nom de Meteoro.

Donchs bé: aquest mateix Meteoro acaba de ser cedit, per un milió no més, à qui diran? A la Companyia Trasatlàntica del ilustre marqués de las Cinquillas.

Y aquí 'n va un altre.

Existeix una linea férrea tronada, la de San Martin de Valdeiglesias, que per haver deixat de cumplir els seus compromisos, havia de passar dins de poc temps al Estat

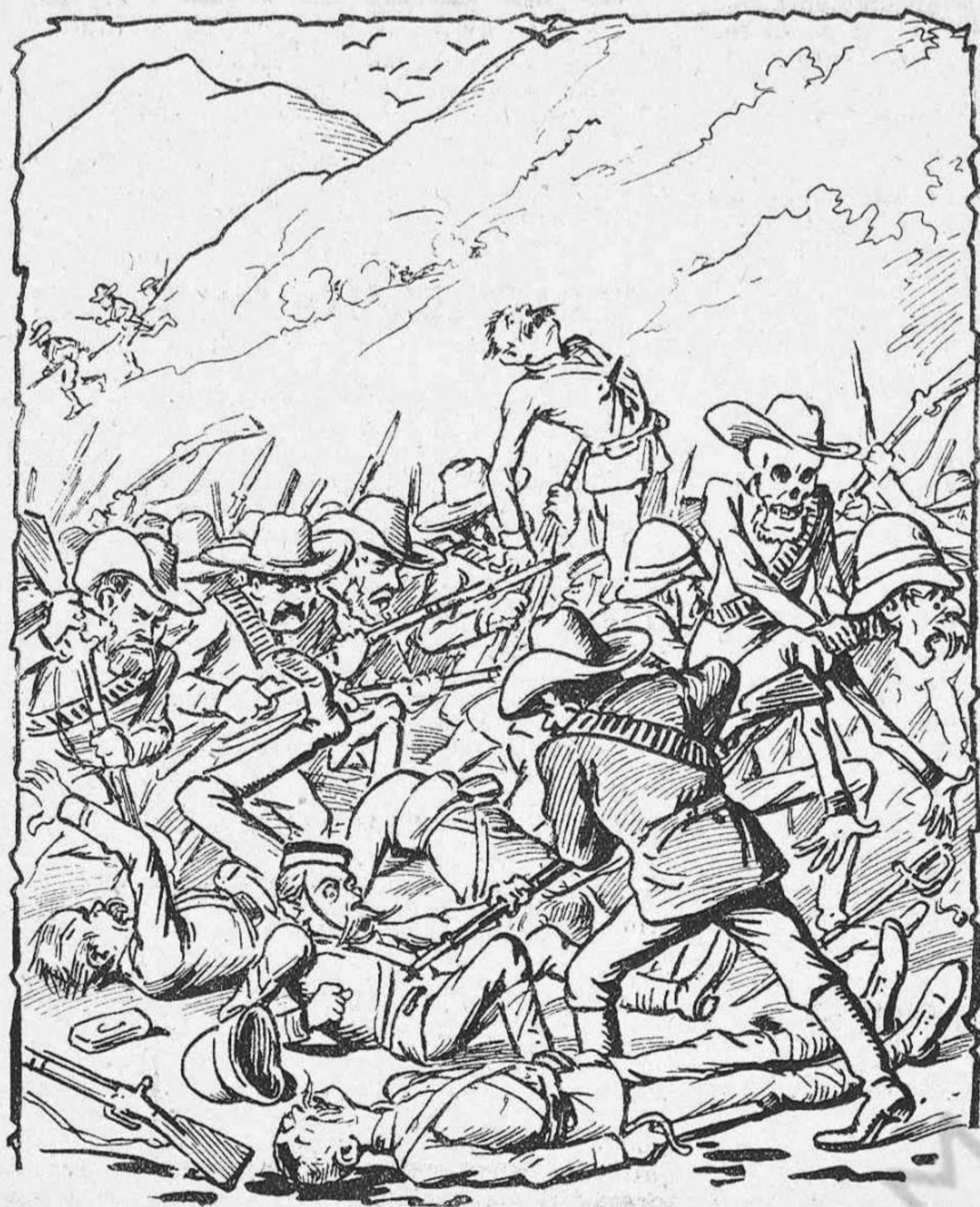
Donchs bé: ara li vé à n' aquest la deria de adquirirla, pagantne una forta cantitat, al objecte de destinarlà à la instrucció dels enginyers militars, afectes al servei de ferrocarrils.

Davant de uns negocis tan nets, no hi haurà contribuent que no digui: —Sr. Silvela, ja 'ns pot posar tants tributs com vulgi: vosté traballa sempre pel bé de la patria.

Tenint ja molt adelantats els treballs de confecció del Almanach de la Campana de Gracia, aquells de nostres col·laboradors que vulgan favorirnos ab algun treball, se servirán enviarlo, no podentos concedir més plazo que fins el dia 25 del corrent mes.

Y gracies anticipadas.

TRADUCCIÓ GRÀFICA DELS TELEGRAMAS INGLESES

«Lo del Transvaal ja pot donar-se per acabat.»

(Sir Roberts).

CARTAS DE FORA

Altafulla.—Ab algú republicà de aquí 'ns succeixen allò que 's diu de tornar-se *rana*. Varem lluytar com uns desesperats per treure 'l regidor, y desde què desempenya 'l càrrec, á pesar de dir-se republicà complau als monárquics en tot lo que pot, y á pesar de que avants blassonava de lliure-pensador, no hi ha professó á que no assistí, portant un ciri encés, sens dupte, perque 's veji millor la seva apostassia. Republicans de bassal son aquests, qu' es allò que deyam, se tornan *ranas ó grano-tas*, procurant viure bé tant á l' aigua com á terra, pero preférant á tot l' aigua bruta y 'l ilot.

Tarragona.—Desde què 'l governador ha dictat un bando contra la blasfemia, 'ls mal-carats de la policia exercien d'àngels custodis de la moral, y per qualsevol interjecció enèrgica se'n emportan pres al primer que topa, no deixantlo anar fins que ha esquitxat una multa de 5 endolas. L' altre dia detingueren á un jove honradíssim, y al saberlo 'l seu pare, tingué un atach que per poch li costa la vida: avuy encare està malalt. Vegis quinas conseqüencies pot portar un bando y sobre tot la manera de practicarlo.

Plà de Cambrils.—També aquí s'ha publicat un bando contra 's renechs, cada un dels quals diuen qu' serà castigat ab una multa de 5 ó 500 pessetas. Calculin el pobre á qui li clavin cent duros de càstich, si podrà estarse d' espaternegar. De manera que 'l bando, ben mirat, ten deix, més que á suprimir, á fomentar el vici de la blasfemia.

UN MINISTRE FRANCH

No m' explico el perquè de la polvoreda que s'ha aixecat contra 'l ministre de la Gobernació, ab motiu de las reformas introduïdes en la lley municipal.

«Qué ha fet, total, el senyor Dato? Agafar el Còdich, ratllar un parell d' articles y dir ab tota senzillés:

—No m' agradan tal com estan redactats. Vull que diuin això altre.

Cabalment aquesta franquesa es un dels *rasgos* que més honran al despreocupat ministre. Fora hipocresia, las coses claras. «La lley li fa nosa? Donchs, j'zis, zas!... S' estripa al davant de tothom, y aquí no ha passat res.

Un altre ministre hauria procedit de distinta manera. Dissimuladament, sense avisar á ningú, hauria faltat als articles que li hagués semblat bé, y 'l país ni se'n hauria adonat. O, en cas de que algú hagués alsat la llebra, el ministre hauria dit, pera sincerar-se:

—No, senyors, no es cert que jo hagi violat la lley. El règiment del any 86 y la Real Ordre del any 93 m' autoriza-

san pera obrar com he obrat. Ademés, hi ha precedents que justifiquen la meva conducta.

Y s' hauria quedat tan fresch, tirant endavant l' infracció y rihentse interiorment del públic.

A n' en Dato li repugnan aquests procediments jesuitichs. Per què fer ab careta lo que bonament y sense perill pot ferver ab la cara desapada?

Uu amich de las cosas agenes, —parlém ab cultura,— que una nit va sorprendrem en despoblat ab el propòsit de demanarme 's quartos, va ser el primer á qui va veure practicar aquesta teoria.

L' home s' emprenyava en que jo li entregués el portamonedes, y com li fes notar la incorrecció de la séva conducta, va respondrem ab tota ingenuitat:

—¿Qué voldria que fes, donchs? Qu'en lloc de birlarli 'ls diners tots d' una vegada, posés una botiga d' adroguer y 's hi birlés de mica en mica, mermantli 'l pes y la mesura?

Qu' volian que fes, donchs, el ministre? Qu'en compte d' esbotzar la lley d' una sola plomada, hagués anat desbaratantla poch á poquet, avuy mitja ratlla, passat demà una y tres ó quatre un altre dia?

Si s' ha resolt que 'l gos no ha de dur quia, val més tallarli tota d' un cop, que no pas ferlo patir escapantli un trosset cada tarde.

—Es que la lley, —diuen quatre meticulosos, —es una cosa sagrada, y no pot tocar-se aixís com aixís.

La lley!... No m' fassin riure! Hi ha cap lley á Espanya que no s' veji violada cada cinquants minutxs? Se'n sab alguna que s' compleixi ni sisquera per bromaa?

No tenim lley d' associació?... Donchs, ja veurán,

ls passa.

—No tenim lley electoral?... Vajin á votar, y ja m' dirán lo que n' han tret.

La lley garanteix la llibertat d' imprenta, y si escriuen van á la presó.

La lley diu que podém reunirnos, pero si 'ns reunim ens agafan.

La lley ordena que en cada capsa de mistos n' hi hagi cinquanta, y si 'ls contan n' hi trobarán quaranta dos.

Per què, donchs, la lley municipal hauria de ser difentra de las altras?

—¿Qué privilegio tuvieron qu' ella no hagi de tenir?

En Dato, al contrari de lo que la premsa fa corre, al destruir la lley d' Ajuntaments ha procedit ab verdadera noblesa, y mereix un aplauso.

Clary y sense embuts, al pa, pa y al vi, vi.

En virtut de que 'ls articles tal y qual destorban els meus plans, els suprimeixo.

D' això se'n diu amar ab el cor á la mà y anomenar las cosas ab el seu nom.

Lo que ha de fer el govern, per evitarse censuras com las que ara s' agut de sentir, es publicar aviat la nova Constitució que, segons notícies, està preparant.

—No n' estan enterats?

Diu que cabrà en un full de paper de fumar, y 's compondrà sols de dos articles.

«Article primer: El govern està autorisat pera fer tot lo que li dongui la gana.

«Article segon: Aquesta lley podrá modificarse sempre que al ministeri li passi pel cap.»

FANTASTICH.

LA COMEDIA DEL TUPÉ

—Ara si que de debó sembla que 'l bony va á esbotzarse.

—Y això, qué hi ha?

—No has llegit el diari d' aquesta tarda?

En Sagasta, convensut de que aquests senyors que manan no pensan sino en cobrar,

donarse *pisto* y xalarse,

ha determinat sortir de l' actitud reservada

en qu' estava mesos ha,

y comensá á rompre llansas contra 'l govern.

—Infelis!

—Això t' has cregit?

—Carambal

Els partides ho diuen clar: «Va á emprender una campanya de enèrgica oposició. » hasta dar la gran batalla...» —Fins que de morts y ferits n' ompli tota una sabata y 'l tres més gros d' en Silvela sigui un botó de las calzas. —Sembla que te'n riús.

—Un xich.

—No sé per què. Tal vegada negarás que aquest govern ab el seu teixit de trampas ens du al precipici?

—No,

¡qué haig de negar!

—No es ben clara la bancarrota que vé? —Tan claríssima com l' aigua. —No creus que ha de sortir algú qu' empaihi á aquesta llopada y l' obligui á toca 'l dos ab la quia entre les camas? —Crech que ha de sortir.

—Ah! Veus?

—Veus com el crit d' en Sagasta no es tan ridicul com dius!

—Oh, no! Si 'l ridicul ara no es ell, sino tu!... Veurás. Jo crech, com creu tot Espanya, que això aixis no pot seguir; crech que aquests senyors que manan se'ns estan rifant á tots; crech que falta un home masclé que ab el bastó, ó ab el peu, ó ab l' escombra ó ab l' espasa fassi un dissapte total, una desinfecció bárbara, comensant pel soterrani y acabant per la teulada. Tot això, sí, jtot ho crech!

Lo que no crech, perque encara tinchi el cervell en son lloc, es que aquest grandios dissapte que tothom demana á crits pugui may ferlo en Sagasta.

—Pues, noy, ell ho ha dit ben net: «Ja hem aguantat prou la capa; »res de consideracions, »trompada y cayga 'l qui cayga!»

—Pero no veus, desgraciat, que això, més que un crit d' alarma, es una gota de mel ab que 'ns entreté don Práxedes perque no moguém sorroll y 'ns prenguem la cosa ab calma? —No comprens que això que diu, tot, paraula per paraula, avans de donarho al públic desde l' amagatall d' Avila, ha rebut l' aprobació del mateix Silvela?...

—Vaja,

no siguis tan mal pensat. Aná á creure qu' en Sagasta va d' acort ab en Silvela per lo que ha de dir!... Ja es massa!

—Quél! Per ventura no sabs que tenen firmat un pacte y que en qüestions de turró tan farsant es l' un com l' altre?

—Pues jo espero.

—Si? En tal cas, comensa per assentarte, perque si has d' esperar dret, jo t' arrendo la ganancia!

C. GUMÀ.

LA CULLIDA DE DOMINGUÍN

La corrida del diumenge á les Arenas de Barcelona es d' aquelles que se'n xupan els dits els verdaders aficionats.

El primer toro, qu' era un Miura, ab més mala intenció qu' en Silvela quan diu una cosa y en fa un' altra, al sortir d' una pica d' en Badila, va topar ab l' espasa Dominguín, y enforantli la banya á l' ingle, va refendarli 'l passaport per l' altre barri.

Els aficionats apena se van donar compte de la desgracia, perque la cullida no havia sigut prou aparatossa.

Si los toros tinguessin coneixement y 's prestessin á complaure's, quan agafessin un torero, 'l passejarían per tota la plassa, enarbolarat y fentli donar voltas com un panell de campanar. Llavors si que arribaria al deliri la febre entusiasta de l' afició.

Pero en fi, 's fa lo que 's pot, y es precis contentarse ab lo que 's fa.

De totes maneres en Dominguín ja no pertany al mon dels vius, y això sempre donarà dret á dir ab orgull als que 's trobaven á la plassa:

—Jo 'l vaig veure caure!

Y citaran després la manera de creixers del Algabéño, quan se va veure sol y obligat á entendres ab els sis toros de la corrida, als quals va tombar de sis solas estocades.

—Això, això es valentia!... —dirán. —Siguessin tan valents com els toreros els generals espanyols, que á la primera cullida de Santiago de Cuba ja no sabian ahont eran y van entregar l' isla, tan bon punt la presidencia d' en Sagasta va declarar terminada la corrida. Al Algabéño li haguessin anat diumenge ab aquestas cansons: prou de una estocada envia á passeig al que tal li diu, ni que haugés sigut el mateix bisbe.

**

LA CAMPANA DE GRACIA

En Dominguin, encare que va patir molt, recargolantse de dolor, va tenir dos consols.

Primer: el de rebre 'ls últims sagraments.

Y segón: el de sentir, mentres la vida se li escapava, 'ls alarits de la plassa, els espatechs d' aplausos dels entusiastas, semblants à una tronada y aquell aixordador conjunt de bojeria portada al últim extrém de la sobrexitat.

—[Moro content!—devia dir si li quedava encare dintre de les venes escoladas una sola gota de sanch torera.

Las Arenas de Barcelona, degudament benehidias pel clero de la parroquia, han comensat à adquirir, ab motiu de la desgracia del diumenge, la categoria de temple austust de la cultura nacional.

Que vaja repetintse sovint la sort, y aixís no decaurá l'affició, tan necessitada d'estímuls, pera mantenir à la deuda altura "l bon nom de l'Espanya regenerada.

P. DEL O.

El bisbe de Sión, quan la insurrecció de Cuba, era un dels mitrats més frenètichs, en materia d'enviar soldats al escorxador.

Ell solia benehir à las expedicions, prometent, en nom de Déu, als que marxaven, la victoria.

Y à pesar de tot, dias enrera, al fer desde la trova de Sant Francisco el Grande, el panegirich del heroe de Sagunto, deya: «El resultat de aquella guerra era ben previst.»

Si era previst el resultat de aquella guerra, ¿com s'atrevia ell à tirar carn cristiana al foix?

No té res de particular que 'ls bisbes s'equivoquin: lo pitjor es que no tinguin memoria. Per això seria just suprimirlos el sou y donarlos à menjar à tot pasto quas de pansa.

A Londres s'han posat à la venda uns mapas, en els quals apareix un tros d'Espanya ab el titul de: *Andalucía británica*.

En aquesta mateixa forma, es à dir per medi dels mapas Peters, va anunciarlse l'anexió de las Carolinas à Alemania, alguns anys avants d'efectuarse.

Per lo vist se fa ab las nacions débils lo que ab els béns. Als que estan destinats al escorxador, de primer els marcan.

Si l'Azcárraga passa à ocupar, conforme asseguran, la presidencia del Senat, en Silvela 's veurà en més de un apuro pera provehir la cartera de la Guerra.

No troba cap general que li fassa pessa.

¡Ahonto! ¿En vol un de ben caracterisat? Donchs no barrini més: esculleixi al pare general... dels jesuitas.

Pera la constitució del nou Ajuntament de Barcelona, conta 'l govern, segons diuhen, ab alguns elements catalanistas de *La Garsa*, que 's presentarán agafats à la sotana morada del bisbe Jóseph.

L'única condició qu' exigeixen es que 'l turró que se 'ls dongui siga lligítim de Agramunt.

D. Teodoro Baró jutjant al seu un dia idolatrat Silvela, ab motiu de la modificació de las lleys municipal y provincial, diu textualment:

«Pues bien: lo que el Sr. Silvela no quiso hacer para salvar à Espanya, lo ha hecho para complacer à los instigadores de la inspección municipal, y por decreto, à reserva de dar cuenta à las Cortes, ha modificado la ley; de la cual resulta que para lo infinitamente grande, como la regeneración del país, el Sr. Silvela no se siente dictador; pero para lo infinitamente pequeño, como las luchas locales, si.»

¿Y donchs qué 's pensava D. Teodoro? Ell si que podrà dir que s'admira de una cosa qu' era per tothom *el secret del nunci!*

Diu *El Liberal* de Madrid:

«Aquí va à pasar algo.»

¡Prou, prou; també m'ho sembla à mi!

Pero per ara lo únic que passa son els recaudadors à cobrar el trimestre de las contribucions.

Una imatje d'en Costa:

«Espanya es com la Venus de Milo: molt hermosa; però no té brassos.»

Certissim; y per això, per més que l'insultin y la ultratxin, no pot girars'hi à bofetadas.

En Pidal, tant aviat diu que se separa d'en Silvela, com li fa saber que li es amich.

Si renyia ab l'home de la daga perdria una pila de gangas que li valen un centenar de duros diaris, cobrats del pressupost de la nació. Y no's dei-xa aixís com aixís una gànga tan suculenta.

De totes maneras, per saber à qué atenir-se, y no marejar al públich, seria convenient dirli à n'en Pidal:

—Home, treguis la barba de una vegada y sabré aixís si fa morros ó no fa morros!

L'altre dia va ocurrir un descarrilament del tren express de Madrid à Barcelona, à causa de un vagó llit, mitj desballesat que feya temps havia de ser tret de la circulació.

Per fortuna, no va haverhi desgracias personals, ab lo qual el Brusí s'va estalviar el següent comentari:

«Desgraciadament todos los coches eran de primera classe.»

EL TÍO ESCORRIALLAS

Encare que vell, tronat,
y fet tot ell una rossa,
està dihent que si 'l cridan
tornará à tirar las crossas.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Ba-ca-lla-ne-ra.
2. ANAGRAMA.—Martí-Timar,
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Oro, plata, cobre y nata.
4. GEROGLIFIC.—Com més beus més set tens.

Han endevinat las solucions al número passat: Dos escalfa-cadires de Palautordera, totas; Un nyébit encostipat y Majia Lelle 2; J. Billoch B. y Un Matarifa, 1.

ENDEVINALLAS

XARADA

SONET

Segons m' han dit, al El-tres-quart-tercera hi ha una total molt caya y molt bufona, que ab gust y afinació prima-segona un hu-prima ab ribets de petenera.

Tan en gracia ha caygut y es tan pitera que cada nit el públich l'ovaciona, y ab crits de "olé tu garbo y tu presona!" à repetir li obligan el primera.

Y sempre la xicotla es aplaudida bon punt posa sus plantas à la escena, ja que ademés de hu-dos com la sirena, té el tercera de ser molt aixerida. Sols una dugas-quart sa fama entela: y es, que d'un vell molt rich es la pamela.

F. CARRERAS P.

ANAGRAMA

Buscant ahí en un total una cosa que 'm faltava, vareig trobà en un recó un tot corcat que 'm va caure.

ROSSIÑOL LLAUNÉ.

TRENCA-CLOSCAS

RITA TE SON

Formar ab aquestes lletras el titul de un llibre de un reputat autor.

UN SUSCEPTIBLE.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: part del cos.—Tercera: id. id.—Quarta: nom d'home en diminutiu.—Quinta: aliment en diminutiu.—Sexta: número.—Séptima: consonant.

J. ALBERTI P.

GEROGLIFICH

K K

DA

D I

FUSTÉ Y CÓMICH.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: Un susceptible, Mustela de Sagristia, Pepet Pigat, Empyta bisbes, Noy Piú, T. M. Cats, J. P. B., Un tranquil Cardedeuy, J. Billoch y B., Joseph Capdevila, Un cap illipintense, Salvador y Manuela, Magia Lelle, Casimir B. de Cutó, Galán per tot, Dos escalfa-cadires de Palautordera, Florenci, E. Rius y R., Just Geremias, Valls, Juan del Xisquet, Rosendo, J. Roca Jové, Sereníni, y Ramonet de la Remey.—Lo que 'ns envian aquesta setmana, no fá per casa.

Ciutadans: J. Salichs y S., Un nyébit encostipat, Albert Daroca, Un coixeril, L. Genís, Mistets de Castellá, Un comparsa reticrat, Tianet, J. Alberti P., E. Zola y B., Un matarifa, Rosinyol L'auné, y Bianchi.—Insertaré un alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà: J. Moret de Gracia: La poesia, ademés de no ser gayre espontània, no diu res de nou; la xarada anirà.—C. Torruella: El dibuix no 'ns va... ni 'ns ve.—Lluís G. Salvador: El sonet no va mal, pero ara encara resultaria sediciós; guardí'l... per quan vingui un altre juny.—J. Espunya Ribot: Es fluix à tot serxo.—P. de Sans: Els versos son ben medits, pero no tanca cap pensament o poesia.—Angel P.: Si 'l hem entès, que 'ns pelin.—Domingo Bartrina: Rebutz els seus originals; s'aprofitara casi tot.—P. C. Bertrán (Girona): Es tart, y à més es molt pobre d'assumpto.—J. Escriu: Veurem de ferne servir uns quants.—Marangí: Així, així... J. B. Alemany y Borriàs: Anirà una part de la remesa.—Peret del Café: Aquest cop tot es xicoyra y matito; esperém qu'en un'altra ocasió 'ns enviàri Moka pur.—Balduomero P.: No 'ns es possible llegir l'obra que 'ns remet, puig estém abrumats de feyna. Pot recullir quan vulga l'exemplar a la llibreria de López.—Un perjudicat (Ayguafreda): La denuncia es grave y s'ha de apoyar ab probas, y ab el compromís de respondre'n, si 'l assumptu passa als tribunals; d'acceptarà vosté aquest compromís?—A. Carcamal (Alcoy): La séva carta no diu res de nou.—E. M. M. (Barcelona): Necessitèm nota del seu domicili, per si algú reclamava sobre lo que 'ns manifesta qu' està ocorrent al poble ahont vosté ha passat l'estiu.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

Impremta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.